

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Det evige Livs-Ord af Vorherres egen Mund til Menigheden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Det evige Livs-Ord af Vorherres egen Mund til Menigheden", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1860_1269-intro-shoot-idm114.pdf (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Anklageskrift mod “Vennerne af det 18de Aarhundredes Oplysning”

Ifølge Grundtvig forsøgte man i løbet af 1700-tallet over det meste af Europa at bekæmpe oplysningsfilosofien, undtagen i Preussen og Brandenburg, hvor Frederik 2. “annammede *Voltaires* Oplysning, som et *Evangelium*” (Grundtvig 1825a, s. 26). Frederik, der blev kendt som den Store, var venligsindet over for de franske oplysningstanker og gav Voltaire et fristed ved sit hof i midten af 1700-tallet. Inspireret af Platon efterstræbte han at blive “filosofkonge” med forbillede i den lærde romerske kejser Marcus Aurelius. Under Frederik trivedes både oplysningsfilosofien og -teologien på universiteterne og bredte sig ifølge Grundtvig til resten af Europa (s. 18). Fra Voltaire trækkes dermed en linje til den tyske rationalistiske teologis fædre Wilhelm Abraham Teller og Johann Salomo Semler, der fastslog, at den kristne oplysning måtte baseres på en videnskabelig tilgang til Bibelen.

Den efterfølgende generation af “lærde Theologer traadte i Pagt med den *voltairiske* Oplysning” (s. 18), og fra de tyske teologiske fakulteter nåede den “*semplerske* saavel som den *voltairiske*” oplysning også til Danmark, hvilket ifølge Grundtvig, havde efterladt den danske kirke “som en Ruin fra gamle Dage” (s. 19).